NGHIÊN CỚU SỰ LƯU HÀNH CỦA VIRUS CÚM A/H9N2 Ở GIA CẦM SỐNG BÁN TẠI MỘT SỐ CHỢ CỦA 4 TỈNH/THÀNH, MIỀN BẮC VIỆT NAM

Vũ Đức Hạnh¹, Phạm Hồng Trang¹, Nguyễn Mạnh Thưởng², Lại Văn Đàm³, Phạm Ngọc Thạch⁴, Trịnh Đình Thâu¹, Nguyễn Thị Minh Phương¹, Nguyễn Văn Giáp¹, Nguyễn Thị Hằng¹, Lại Thị Lan Hương¹

TÓM TẮT

Gia cầm (gà và vịt) ở Việt Nam là vật chủ của các phân nhóm virus cúm gia cầm, bao gồm H5N1 và H9N2. Chúng tôi đã khảo sát tập quán mua bán gia cầm sống tại một số chợ ở 4 tỉnh/thành: Bắc Ninh, Hà Nội, Thái Nguyên, Hưng Yên có ảnh hưởng đến tỷ lệ mắc bệnh cúm gia cầm ở các địa bàn khảo sát. Trong tổng số 169 mẫu gia cầm dương tính với cúm A, tỷ lệ lưu hành của virus cúm subtype H9 đã được xác định ở chợ phố Hiến (Hưng Yên) là 20,7%, chợ Ngũ Hiệp (Hà Nội) là 27,2%, tiếp đến là chợ Đọ (Bắc Ninh) và chợ Ngan (Hưng Yên), thấp nhất ở chợ Túc Duyên (Thái Nguyên) và chợ Gà (Bắc Ninh), riêng gia cầm ở chợ Hà Vĩ (Hà Nội) đã được xác định là âm tính với H9. Kết quả phân tích cây phả hệ dựa vào trình tự gen HA cho thấy các chủng virus cúm thuộc subtype H9 chiếm ưu thế là phân nhánh Y280. Kết quả phân tích cây phả hệ dựa vào trình tự gen NA, thì lại cho thấy chủng virus cúm thuộc subtype H9 đều thuộc phân nhánh F98 like.

Từ khóa: Cúm gia cầm, H5N1, H9N2.

Prevalence of H9N2 subtype Avian influenza viruses in alive poultry selling in some markets in 4 northern provinces, Viet Nam

Vu Duc Hanh, Pham Hong Trang, Nguyen Manh Thuong, Lai Van Dam, Pham Ngoc Thach, Trinh Dinh Thau, Nguyen Thi Minh Phuong, Nguyen Van Giap, Nguyen Thi Hang, Lai Thi Lan Huong

SUMMARY

The poultry (chicken and duck) in Viet Nam are the host of H5N1 and H9N2 subtypes avian influenza viruses. We investigated the trading practices for the alive poultry at some markets in Bac Ninh, Thai Nguyen, Hung Yen provinces and Ha Noi City to determine the prevalence of avian influenza virus in the investigating areas. The studied result showed that from 169 positive poultry samples with avian influenza, the prevalence of H9 was determined to be 20.7% in Pho Hien market (Hung Yen), 27.2% in Ngu Hiep market (Ha Noi), followed by Do market (Bac Ninh) and Ngan market (Hung Yen), the lowest was in Tuc Duyen market (Thai Nguyen) and Ga market (Bac Ninh), the poultry in Ha Vi market (Ha Noi) was identified to be negative with H9. The result of analysing pedigree based on the HA gene sequence revealed that H9 subtype avian influenza virus strains belonged to sub-clade Y280. The result of analysing pedigree based on the NA gene sequences showed these strains belonged to F98 like branch.

Keywords: Avian influenza viruses, H5N1, H9N2.

¹ Khoa Thú y, Học viên Nông nghiệp Việt Nam

² Chi cục Chăn nuôi và Thú y Lai Châu

³ Trường Đại học Thú y, Đại học quốc gia Chungbuk, Hàn Quốc

⁴ Chi cục Thú y vùng VI